

पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) अहवालावरील कार्यकारी सारांश -

प्रस्तावित API आणि इंटरमीडिएट मॅन्युफॅक्चरिंग युनिट

**Saroja Pharma Industries
India Pvt. Ltd**

मे. सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि.

गट क्रमांक - ५६/२ आणि ५७, गाव: हरसुले

तालुका: सिन्नर, जिल्हा: नाशिक,

महाराष्ट्र, भारत. पिनकोड - 422103

पर्यावरणीय सल्लागार

मे. सडेकर एन्व्हायरो इंजिनीअर्स प्रा. लि.

पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अधिसूचना, अनुसूची 5 (f) श्रेणी 'A' साठी QCI-
NABET मान्यताप्राप्त पर्यावरणीय सल्लागार.

प्रमाणपत्र क्रमांक - NABET/EIA/2124/SA 0146, दिनांक: 16.06.2023 पर्यंत
वैध

NABL मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळा, - 09.06.2026 पर्यंत वैध
भारत सरकारच्या पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाद्वारे मान्यताप्राप्त
प्रयोगशाळा

ISO 9001:2015 आणि IS / ISO 45001:2018 द्वारे प्रमाणित

प्लॉट नं. A-95, रोड क्र. 16, किसन नगर रोड, M.I.D.C. वागळे औद्योगिक क्षेत्र, ठाणे- 400604.

ईमेल: prs@sadekarenviro.com

वेबसाइट:-www.sadekarenviro.com दूरध्वनी: 022-25833321/22/23/24.

बेसलाइन मॉनिटरिंग कालावधी: डिसेंबर 2022 ते फेब्रुवारी 2023 *Project प्रकल्प*
अनुसूची आणि श्रेणी - 5(f) 'A'

जून, 2023

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

Saroja Pharma Industries
India Pvt. Ltd

कार्यकारी सारांश

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

कार्यकारी सारांश

ES-1 प्रकल्पाचा परिचय

मे. सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड, गट क्रमांक - 56/2 आणि 57, गाव - हरसुले, तालुका - सिन्नर, जिल्हा - नाशिक, येथे 211 मेट्रिक टन क्षमतेच्या औषधे आणि त्यांचे इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटचा ग्रीनफिल्ड (नवीन) प्रकल्प उभारण्याची योजना आखत आहे. सदर प्रकल्प हा अधिसूचित औद्योगिक क्षेत्राच्या बाहेर स्थित असून 16400 चौ. मी क्षेत्रात उभारण्यात येईल.

मे. सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड,चे संचालक उत्तम अनुभवी असून, व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून बिजू गोपीनाथन नायर, संचालक म्हणून मनीष दशरथ कांबळे आणि आंतरराष्ट्रीय विक्री संचालक म्हणून श्री प्रतीक देसाई नेमण्यात आले आहेत.

प्रकल्प उपक्रम पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अधिसूचना, 2006 च्या अनुक्रमांक योजना 5(f)- (सिंथेटिक सेंद्रिय रसायन उद्योग, रंग आणि रंग इंटरमीडिएट्स; मोठ्या प्रमाणात औषधे आणि ड्रग फॉर्म्युलेशन वगळून इंटरमीडिएट्स; सिंथेटिक रबर; मूलभूत सेंद्रिय रसायने, इतर कृत्रिम जैविक रसायने आणि रासायनिक मध्यवर्ती) अंतर्गत सूचीबद्ध आहेत. प्रस्तावित प्रकल्प हा औद्योगिक क्षेत्र/इस्टेटच्या बाहेर प्रस्तावित असल्यामुळे 5(f) - श्रेणी 'अ' अंतर्गत आहे ज्याला पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाकडून पर्यावरण मंजूरीची आवश्यकता आहे. सदर पर्यावरणीय अभ्यासाचे उद्दिष्ट विद्यमान पर्यावरणीय परिस्थिती ओळखणे असून; प्रस्तावित युनिटशी संबंधित पर्यावरणीय प्रभावांचा अंदाज लावणे आणि प्रतिकूल पर्यावरणीय प्रभाव कमी करण्यासाठी उपाय सुचवणे, तसेच होणाऱ्या विविध क्रियाकलापांचे विश्लेषण आणि त्यांच्या पर्याप्ततेसाठी प्रस्तावित शमन उपायांचे मूल्यांकन करणे आहे.

तसेच विविध भागधारकांसाठी प्रकल्पाची स्वीकार्यता प्रतिबिंबित करणे आणि त्यांच्या चिंता प्रभाव मूल्यांकन आणि त्यानंतरच्या सर्वसमावेशक पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेमध्ये समाविष्ट करणे, तसेच नकारात्मक पर्यावरणीय प्रभाव कमी करण्यासाठी आणि सकारात्मक प्रभावांना जास्तीत जास्त वाढविण्यासाठी प्रतिबंधात्मक आणि शमन उपाय सुचवणे हे देखील या अभ्यासाचे उद्दिष्ट आहे.

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

.ES-2 प्रकल्पाचा इतिहास

मे. सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड ही एक प्रायव्हेट लिमिटेड कंपनी आहे, जी 2023 मध्ये स्थापित केली गेली आहे. प्रकल्प प्रस्तावक विशेष रसायनांचे प्रमुख व्यापारी, निर्यातदार आणि पुरवठादार आहेत. ते उत्पादनांच्या विविध श्रेणी ऑफर करतात ज्यांची उत्कृष्ट परिणामकारकता, शेल्फ लाइफ आणि परिपूर्ण रचना यासाठी सर्वत्र प्रशंसा केली जाते. व्यवस्थापकीय संचालक श्री बिजू नायर यांच्या मार्गदर्शनाखाली त्यांनी यापूर्वी अनेक यशाची शिखरे गाठली आहेत. त्यांची व्यवस्थापकीय कौशल्ये आणि बाजार समजून घेण्याची आणि बदल निश्चित करण्याची क्षमता यामुळे आम्हाला त्यांच्या वाढीच्या प्रवासातील अनेक अडथळ्यांना सामोरे जाण्यास मदत झाली आहे.

प्रस्तावित प्रकल्पासाठी खरेदी केलेली जमीन अधिसूचित औद्योगिक क्षेत्राच्या बाहेर आहे. मुळात गट क्रमांक ५६/२ व ५७ ही जमीन अनुक्रमे शरद बहिरू शिंदे व योगेश दत्तात्रय शिंदे यांच्या मालकीची होती. सदर जमीन महाराष्ट्र शासनाच्या जमीन महसूल विभागाने प्रस्तावित औद्योगिक अकृषिक (इंड-एनए) जमीन म्हणून घोषित केली आहे. गट क्रमांक 56/2 आणि 57 मधील एकूण 16400 चौ.मी. जमिनीची खरेदी सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड ने रीतसर सहाय्यक निबंधक कार्यालय सिन्नर, नाशिकद्वारे रीतसर नोंदणीकृत खरेदी केली आहे.

मेसर्स सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड ला महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडून दिनांक 21/04/2023 रोजी पत्र क्रमांक:-Format1.0/RO/UANNo.0000159962/CE/2304001477 स्थापित करण्यासाठी संमती देण्यात आली आहे. केवळ 20 MT/M क्षमतेसाठी डिस्टिलेशन प्रक्रियेद्वारे शुद्धीकरणासाठी अल्बेन्डाझोल आणि ऑक्सिक्लोझानाइडसाठी लाल श्रेणी अंतर्गत स्थापनेची संमती देण्यात आली आहे.

प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने दिलेल्या संमतीमध्ये नमूद केल्या प्रमाणे उत्पादनाच्या प्रक्रियेत कोणतीही रासायनिक संश्लेषण प्रक्रिया नसून केवळ शुद्धीकरण प्रक्रिया आहे ज्यामुळे पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अधिसूचना, 2006 मधील तरतुदी लागू करत नाहीत.

तसेच कंपनी, प्रकल्प ठिकाणी प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने दिलेल्या संमतीनुसार सर्व नियमांचे काटेकोरपणे पालन करून बांधकाम कार्य सुरु करेल.

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

प्रस्तावित क्रियाकलाप एक नवीन क्रियाकलाप असल्याने सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेडने पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अधिसूचना, 2006 च्या कोणत्याही विहित अटीचे उल्लंघन केलेले नाही. प्रकल्प प्रस्तावक किंवा प्रकल्प साइट विरुद्ध कोणतेही खटले उपस्थित नाहीत.

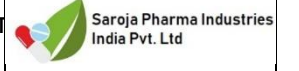
टेबल क्रमांक-1 प्रकल्पाची ठळक वैशिष्ट्ये

प्रकल्पाची ठळक वैशिष्ट्ये			
कंपनीचे नाव आणि पत्ता	मे. सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड गट क्रमांक - ५६/२ आणि ५७, गाव - हरसुले, तालुका - सित्रर, जिल्हा - नाशिक, महाराष्ट्र, पिनकोड-४२२१०३		
ईआयए अधिसूचना, 2006 नुसार प्रकल्पाचा प्रकार	5(f)		
प्रकल्प श्रेणी	'ए' (प्रकल्प अधिसूचित औद्योगिक क्षेत्राच्या बाहेर स्थित असेल)		
प्रकल्प प्रकार	नवीन प्रकल्प		
प्रकल्पाचे एकूण क्षेत्र	तपशील	क्षेत्र (चौ.मी.)	एकूण भूखंड क्षेत्राची टक्केवारी
	एकूण क्षेत्र	16400	--
	अंगभूत क्षेत्र	8913	--
	ग्रीनबेल्ट क्षेत्र	5412	33%
	पार्किंग क्षेत्र	1640	10%
उत्पादन तपशील	एकूण उत्पादन क्षमता: 211 MT/M		
प्रकल्पाची पाण्याची गरज	प्रस्तावित एकूण पाण्याची गरज : 210.9 CMD गोड्या पाण्याची आवश्यकता: 106.3 CMD पाण्याचे स्रोत: भूजल (CGWA आणि हर्सुले ग्रामपंचायत)		
सांडपाणी निर्मिती	एकूण सांडपाणी निर्मिती: 65 CMD डोमेस्टिक सांडपाणी: 4.0 CMD उत्पादनातून निघणारे सांडपाणी: 61 CMD		

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

सांडपाण्यावरील उपचार प्रणाली

1. युनिट झिरो लिक्विड डिस्चार्ज तत्वावर चालवले जाईल.
2. उत्पादन प्रक्रियेतून निघालेले (36 CMD) HCOD/HTDS प्रवाहावर स्ट्रिपर आणि त्यानंतर MEE आणि ATFD मध्ये उपचार केले जातील
3. बॉयलर ब्लोडाऊन (5 CMD) आणि कूलिंग टॉवर ब्लोडाऊन (20 CMD) मधील एलसीओडी/एलटीडीएस सांडपाणी MEE कंडेन्सेटसह प्राथमिक, दुय्यम आणि तृतीयक उपचारांसह पूर्ण ETP मध्ये उपचार केले जाईल.
4. डोमेस्टिक सांडपाणी (4 CMD) MBBR उपचाराने STP मध्ये उपचार केले जाईल.
5. ETP मधून प्रक्रिया केलेल्या सांडपाण्यावर पुढे RO उपचार केले जातील. अणुभट्टी धुणे, स्क्रबर, बॉयलर आणि कूलिंग टॉवर मेकअपमध्ये आरओ पर्मीटचा वापर केला जाईल. RO रिजेक्ट पुढील उपचारांसाठी MEE कडे परत पाठवले जाईल.
6. प्रक्रिया केलेल्या सांडपाण्याच्या 3.8 CMD सह सुमारे 50.4 CMD प्रक्रिया केलेले पाणी साइटवर पुन्हा वापरले जाईल.

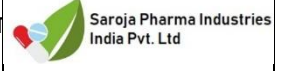
घातक कचरा तपशील

अ.क्र.	तपशील	कचऱ्याची श्रेणी	प्रस्तावित प्रमाण	विल्हेवाट लावण्याची पद्धत
1	प्रक्रिया अवशेष	28.1	11 MT/ M	अधिकृत विक्रेते किंवा सह-प्रक्रिया किंवा प्री-प्रोसेसिंग किंवा CHWTSDF यांना
2	रिकामी कंटेनर/बॅरेल्स/लाइनर	33.3	500 Nos/M	अधिकृत पुनर्वापर करणाऱ्यांना
3	सांडपाणी शुद्धीकरण युनिट मधील घन कचरा	35.3	5 MT/M	CHWTSDF
4	ATFD अवशेष	37.3	114 MT/ M	अधिकृत विक्रेते किंवा सह-प्रक्रिया किंवा प्री-प्रोसेसिंग किंवा CHWTSDF यांना
5	वापरलेले तेल	5.1	0.1 MT/ M	अधिकृत पुनर्वापर करणाऱ्यांना
6	ऊर्ध्वपातन अवशेष	36.1	8 MT/ M	अधिकृत विक्रेते किंवा सह-प्रक्रिया

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

गैर-धोकादायक कचरा तपशील					
	अ.क्र.	तपशील	मोजण्याचे एकक	एकूण प्रमाण	विल्हेवाट लावण्याची पद्धत
					किंवा प्री-प्रोसेसिंग किंवा CHWTSDF यांना
	7	स्पेंट सॉल्व्हेंट	28.6	5 MT/M	अधिकृत विक्रेते किंवा सह-प्रक्रिया किंवा प्री-प्रोसेसिंग किंवा CHWTSDF यांना
	8	कार्बन	28.3	2.5 MT/M	सह-प्रक्रिया किंवा प्री-प्रोसेसिंग किंवा CHWTSDF यांना
	9	उत्प्रेरक	28.2	0.05 MT/M	अधिकृत विक्रेते किंवा सह-प्रक्रिया किंवा प्री-प्रोसेसिंग किंवा CHWTSDF यांना
	10	30% हायड्रोक्लोरिक आम्ल	28.1	16 MT/M	अधिकृत विक्रेते किंवा सह-प्रक्रिया किंवा प्री-प्रोसेसिंग किंवा CHWTSDF यांना
	11	NaHCO ₃	28.1	26 MT/M	अधिकृत विक्रेते किंवा सह-प्रक्रिया किंवा प्री-प्रोसेसिंग किंवा CHWTSDF यांना
	12	कालबाह्य झालेले उत्पादन	28.5	1 MT/ A	CHWTSDF
	13	ऑफ स्पेसिफिकेशन उत्पादन	28.4	1 MT/ A	CHWTSDF

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

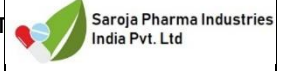

	1	मेटल शीट स्कॅप	MT/A	10	MPCB अधिकृत पुनर्वापरकर्त्याकडे देण्यात येईल
	2	लाकडी पॅलेट	Nos/A	500	MPCB अधिकृत विक्रेत्याकडे पाठवले
	3	कागदाचा कचरा	Kg/M	100	MPCB अधिकृत विक्रेत्याकडे पाठवले
	4	कॅन्टीन कचरा	TPA	7.3	स्थानिक नगरपालिका सुविधेवर विल्हेवाट लावली
	5	प्लास्टिक कचरा	TPA	2	अधिकृत भंगार विक्रेत्यांना
	6	ब्रिकेट राख	TPD	2.3	वीट उत्पादकाला देण्यात येईल
बॅटरी कचरा तपशील	तपशील		प्रस्तावित	विल्हेवाट लावण्याची पद्धत	
	D.G पासून लीड बॅटरी संच, यूपीएस प्रणाली		0.005 TPA	MPCB अधिकृत विक्रेत्याकडे पाठवले किंवा पुरवठादाराकडे परत केले	
जैविक घण कचरा तपशील	तपशील		प्रस्तावित	विल्हेवाट लावण्याची पद्धत	
	दूषित फेस मास्क, हातमोजे, कापसाचा कचरा, पिशव्या		0.010 TPA	सामान्य जैव-वैद्यकीय कचरा प्रक्रिया सुविधेकडे	
ई-कचरा तपशील	अ.क्र.	तपशील	ई-कचरा वर्ग	प्रस्तावित (किलो/वर्ष)	विल्हेवाट लावण्याची पद्धत
	1	वैयक्तिक संगणक (इनपुट आणि आउटपुट)	ITEW2	1	MPCB अधिकृत रीसायकलला विकले /

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

		उपकरणांसह सेंट्रल प्रोसेसिंग युनिट)			निर्माता/पुरवठादाराला परत केले
	2	वैयक्तिक संगणन: लॅपटॉप संगणक (इनपुट आणि आउटपुट उपकरणांसह सेंट्रल प्रोसेसिंग युनिट)	ITEW3	1	
	3	काडतुसेसह प्रिंटर	ITEW6	2	
	4	दूरध्वनी संच	ITEW12	1	
प्रकल्पाची उर्जा आवश्यकता	बांधकाम टप्प्यात: मागणी लोड: 25 KVA ऑपरेशन टप्प्यात: कनेक्टेड लोड: 1000 KVA मागणी लोड: 750 KVA स्रोत: महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लिमिटेड (MSEDCL)				
डिझेल जनरेटरचे तपशील	250 kVA इंधन: HSD - 60 लिटर/ तास				
बॉयलर आणि थर्मोपॅक तपशील	स्टीम बॉयलर - 2 नग. क्षमता: 3.0 MT/तास x 2 नग. एक बॉयलर नेहमी स्टँड बाय वर असेल			थर्मोपॅक बॉयलर - 1 क्रमांक. क्षमता: 2 लाख Kcal/ता.	
इंधनाची आवश्यकता	• ब्रिकेट- स्टीम बॉयलर - 18 MT/D आणि थर्मोपॅक - 0.8 MT/D • HSD - 60 लिटर/ता.				
स्क्रबर तपशील	प्रक्रिया उत्सर्जन रोखण्यासाठी : 500 CFM क्षमतेचे 2 स्क्रबर्स.				
स्टॅक उंची तपशील	अ) बॉयलर आणि थर्मोपॅकसाठी सामान्य स्टॅक • 3.0 एमटी क्षमतेच्या 2 नग स्टीम बॉयलर आणि 2 लाख किलोकॅलरी/तास x 1				

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

	<p>नंबर थर्मोपॅकसाठी 40-मीटर उंचीचा स्टॅक प्रदान केला जाईल.</p> <p>ब) D.G साठी. सेट:</p> <p>· छतावरील 3.5 मीटर उंचीचा स्टॅक डीजीला प्रदान केला जाईल.</p> <p>क) स्क्रबरसाठी:</p> <p>प्रत्येक स्क्रबर छतापासून 5 मीटर उंचीचे स्टॅक दिले जातील.</p>
मनुष्यबळ तपशील	<p>एकूण मनुष्यबळ = 100 संख्या. अकुशल कामगार = 75 संख्या. कुशल कामगार = 25 संख्या.</p>
प्रकल्प खर्च	<p>INR 23 Cr.</p>
पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेसाठी खर्च तपशील	<p>बांधकाम टप्पा: भांडवली खर्च – 25.76 INR लाख आवर्ती खर्च – 7.71 INR लाख ऑपरेशन टप्पा: भांडवली खर्च – 576.5 INR लाख आवर्ती खर्च – 208.5 INR लाख</p>
कॉर्पोरेट पर्यावरणीय जबाबदारीसाठी खर्च तपशील	<p>INR 46 लाख (प्रकल्प खर्चाच्या 2.0% विचारात घेऊन)</p>

ES-3 प्रकल्पाचे औचित्य

आजच्या काळात उच्च-गुणवत्तेच्या फार्मास्युटिकल सामग्रीच्या विश्वसनीय पुरवठ्याची गरज आहे, विशेषतः विशिष्ट रासायनिक रेणूंसाठी. कंपनी देशांतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय ग्राहकांना दर्जेदार उत्पादने पुरवण्याची अपेक्षा करते. आजच्या बाजारपेठेतील सर्वात मोठा धोका म्हणजे निर्मात्याची पुरवठा साखळी – जी आयातीवर खूप अवलंबून आहे. देशांतर्गत पुरवठादारांचे सक्षमीकरण करणे आणि आयातीवरील देशांचे अवलंबित्व कमी करण्यासाठी सुरुवातीच्या टप्प्यापासून सुरुवात करणे हे उद्दिष्ट आहे.

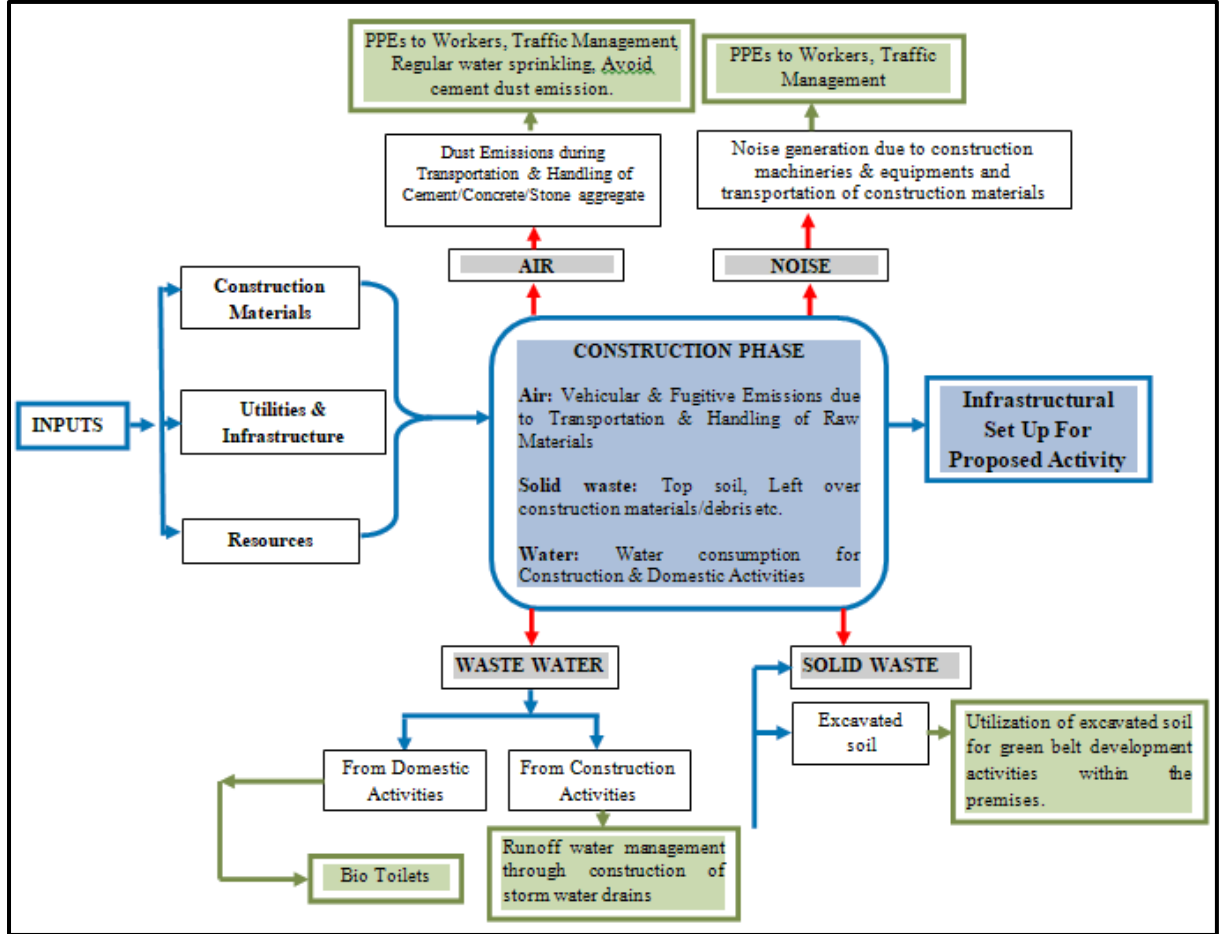
या प्रकल्पामुळे स्थानिक लोकांना प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होतील आणि उद्योगाला निर्यातीची बाजारपेठ असल्याने देशाच्या निव्वळ परकीय चलनात भर पडेल.

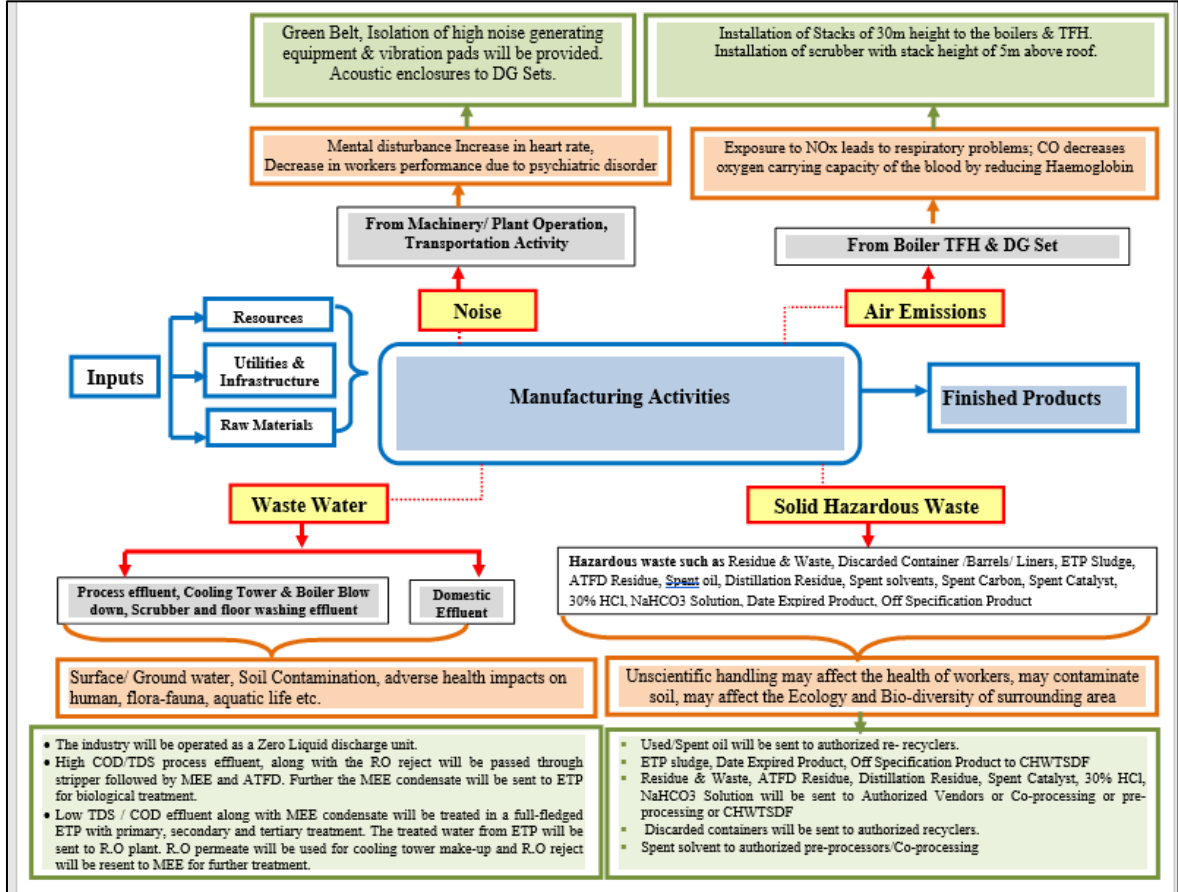

ES-4 प्रक्रियेचे वर्णन:

कंपनीची प्रक्रिया ES -1 आणि ES -2 आकृतीमध्ये दर्शविली आहे.

आकृती क्र.ES-1: बांधकाम टप्प्यात शमन करण्याच्या उपायांचे वर्णन

आकृती क्र.ES-2: ऑपरेशन टप्प्यात शमन उपायांचे वर्णन

ES-5 बेसलाइन पर्यावरणीय स्थिती

बेसलाइन पर्यावरण निरीक्षण कालावधी डिसेंबर 2022 ते फेब्रुवारी 2023 असा होता. भारतीय हवामानशास्त्र विभागाकडून मिळालेल्या हवामानविषयक माहितीच्या आधारे आठ स्थानांचे सभोवतालचे हवेच्या गुणवत्तेचे निरीक्षण नेटवर्क तयार करण्यात आले होते. नोव्हेंबर 2009 च्या NAAQ अधिसूचनेनुसार आठवड्यातून दोनदा नमुने घेण्यात आले. वातावरणीय हवेच्या गुणवत्तेचे निरीक्षण सर्व 12 पॅरामीटर्ससाठी केले गेले ज्यासाठी CPCB द्वारे A1 (प्रकल्प परिसर) स्थानावर आणि निकष प्रदूषक उदा. उर्वरित ७ स्थानकांवर PM2.5, PM10, NO_x, SO₂, CO. निरीक्षण केलेल्या पॅरामीटर्सचे तपशील खाली दिले आहेत. निरीक्षण स्थान निवडण्यासाठी लागू केलेल्या निकषांवर खालीलप्रमाणे चर्चा केली आहे.

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

ES-5.1 हवा पर्यावरण

पार्टिक्युलेट मॅटर 10

PM10 साठी नोंदवलेली कमाल आणि किमान एकाग्रता अनुक्रमे 54.8 आणि 38.9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ होती. मोहादरी जवळ असलेल्या सॅम्पलिंग लोकेशन (A4) येथे जास्तीत जास्त एकाग्रता नोंदवण्यात आली आणि किमान एकाग्रता A3 (वडगाव सिन्नर गाव) येथे नोंदवण्यात आली. अभ्यासादरम्यान PM10 ची सरासरी एकाग्रता 43.2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ते 50.3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ दरम्यान होती. मोहादरी जवळील स्थानकावर कणांच्या जास्तीत जास्त एकाग्रतेची नोंद. विचाराधीन इतर स्थानकांच्या तुलनेत उच्च निकाल हे स्टोन क्वारी आणि क्रशरच्या उपस्थितीमुळे असू शकतात. पुढे जवळच्या रस्त्यावरून होणारी वाहतूक कृती देखील वायू प्रदूषणाचे संभाव्य स्त्रोत असू शकते. मालेगाव एमआयडीसी देखील जवळ आहे जे वायू प्रदूषणाचे आणखी एक संभाव्य स्त्रोत असू शकते.

पार्टिक्युलेट मॅटर 2.5

अभ्यास कालावधी दरम्यान PM2.5 30.6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ची कमाल एकाग्रता A4 स्थानावर नोंदवली गेली, तर किमान एकाग्रता 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ A3 आणि A5 स्थानावर नोंदवली गेली. A4 स्थानावर नोंदवलेले जास्तीत जास्त एकाग्रता हे स्टोन क्वारी आणि क्रशरच्या उपस्थितीचे सूचक आहे. पुढे जवळच्या रस्त्यावरून होणारी वाहतूक कृती देखील वायू प्रदूषणाचे संभाव्य स्त्रोत असू शकते. अभ्यास कालावधीत PM2.5 चे सरासरी 24 तासांचे प्रमाण 21.1 ते 28.3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ या श्रेणीत होते.

सल्फर डायऑक्साइड (SO₂)

सभोवतालच्या हवेतील SO₂ ची उच्च पातळी साधारणपणे आसपासच्या जीवाश्म इंधनाच्या ज्वलनाचे सूचक असते. सभोवतालच्या हवेच्या निरीक्षणाचे परिणाम सूचित करतात की SO₂ ची सर्वोच्च सरासरी एकाग्रता मोहादरी जवळील स्थानकावर, म्हणजे A4 स्थानावर नोंदवली गेली. रस्त्यावरील वाहनांची नियमित हालचाल हा SO₂ उत्सर्जनाचा प्रमुख स्रोत मानला जाऊ शकतो.

अभ्यास कालावधीत सर्व निरीक्षण स्थानांवर नोंदवलेले SO₂ ची किमान आणि कमाल सांद्रता अनुक्रमे 7.4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ते 10.9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ आणि 10.4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ आणि 20.0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ पर्यंत होती. SO₂ ची सर्वात कमी आणि सर्वोच्च सांद्रता उदा. अनुक्रमे A1 आणि A4 स्थानांवर नोंदवले गेले. सर्व निरीक्षण स्थानांवर SO₂ ची सरासरी एकाग्रता 9 ते 16.5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ च्या श्रेणीमध्ये होते.

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

नायट्रोजनचे ऑक्साइड (NO_x)

NO, NO₂ आणि N₂O मधील नायट्रोजनच्या विविध रूपांना एकत्रितपणे ऑक्साइड ऑफ नायट्रोजन (NO_x) असे म्हणतात. अभ्यास कालावधी दरम्यान सर्व निरीक्षण स्थानांमध्ये NO_x चे कमाल मूल्य 29.6 µg/m³ स्थान A4 वर नोंदवले गेले आणि A1 स्थानावर किमान मूल्य 9.6 µg/m³ नोंदवले गेले आणि NO_x ची सरासरी सांद्रता 10.8 ते 24.6 च्या श्रेणीत होती. µg/m³.

कार्बन मोनोऑक्साइड (CO)

विचारात घेतलेल्या अभ्यास क्षेत्रासाठी सभोवतालच्या हवेतील CO च्या स्त्रोताचे श्रेय अभ्यास क्षेत्रात वाहनांच्या हालचालींना दिले जाऊ शकते. अभ्यास कालावधीत नोंदवलेल्या सर्व ठिकाणी CO ची कमाल सांद्रता 0.8 ते 1.5 mg/m³ च्या श्रेणीत होती तर किमान एकाग्रता 0.3 ते 0.8 mg/m³ दरम्यान होती. CO साठी सर्वोच्च सरासरी मूल्य A4 स्थानावर म्हणजेच 1.2 mg/m³ नोंदवले गेले.

निष्कर्ष: सर्व निरीक्षण स्थानांच्या सभोवतालच्या हवेच्या गुणवत्तेच्या परिणामांची वर्णनात्मक आकडेवारी असे दर्शविते की अभ्यास कालावधीत प्रदूषणाची पातळी केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने (CPCB) निर्धारित केलेल्या मानकांपेक्षा जास्त नव्हती. शिवाय, सॅम्पलिंग स्थान क्र. येथे निरीक्षण केलेले अतिरिक्त पॅरामीटर्स. A1 ने असेही सूचित केले की निरीक्षण केलेले पॅरामीटर्स CPCB द्वारे प्रदान केलेल्या मानकांपेक्षा जास्त नाहीत.

ES-5.2 ध्वनी वातावरण

औद्योगिक क्षेत्र

प्रस्तावित प्रकल्प परिसरात दिवसा आवाजाची पातळी 46.8 dB (A) Leq तर रात्रीच्या वेळी आवाजाची पातळी 38.2 dB (A) Leq नोंदवली गेली. हे लक्षात घेतले पाहिजे की दिवसा तसेच रात्रीच्या वेळी आवाजाची पातळी केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने विहित मानकांमध्ये असल्याचे आढळून आले.

निवासी क्षेत्र

24 तासांसाठी सात ठिकाणी प्रातिनिधिक स्थळांवर आवाजाचे निरीक्षण करण्यात आले. विहित केल्याप्रमाणे नमुना आठवड्यातून एकदा घेतला गेला आणि सरासरी तासाभराचे वाचन नोंदवले गेले.

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

दिवसा दरम्यान नोंदलेली किमान ध्वनी पातळी 48.7 dB (A) होती जी N3 स्थानावर पाळली गेली तर दिवसाच्या वेळी नोंदलेली कमाल आवाज पातळी 53.3 dB (A) होती जी N6 स्थानावर आढळून आली. रात्रीच्या वेळी नोंदलेली किमान ध्वनी पातळी 39.3 dB (A) होती जी N2 स्थानावर पाळली गेली, तर रात्रीच्या वेळी नोंदलेली कमाल आवाज पातळी 43.4 dB (A) होती जी N6 स्थानावर दिसून आली. दिवसा आणि रात्रीच्या वेळी जास्तीत जास्त आवाजाची पातळी N6 म्हणजेच सिन्नर येथे असल्याचे दिसून आले आहे. आवाजाची उच्च मूल्ये हे स्थानक ते रस्त्याच्या जवळपासच्या परिसरात आणि दाट प्रदूषित क्षेत्रामुळे असू शकतात. हे लक्षात घ्यावे की नमुन्यासाठी निवडलेल्या कोणत्याही ठिकाणी आवाजाची परवानगी असलेली मर्यादा ओलांडली नाही.

ES-5.3 पाणी पर्यावरण

पृष्ठभागावरील पाण्याचा अभ्यास

पाण्याच्या नमुन्यांच्या विश्लेषणाच्या परिणामांवर आधारित, सर्व नमुन्यांचा pH 7.72 -8.67 च्या दरम्यान भिन्न असल्याचे आढळले. हे असे अनुमान काढणे आहे की प्राप्त केलेली मूल्ये IS 2296-1982 द्वारे निर्धारित केलेल्या pH साठी इष्ट मर्यादित होती.

सर्व स्थानांची विद्युत चालकता 312 $\mu\text{s}/\text{cm}$ ते 1798 $\mu\text{s}/\text{cm}$ या श्रेणीत होती. मूल्ये IS 2296-1982 च्या 2100 $\mu\text{s}/\text{cm}$ च्या विहित मर्यादित होती.

एकूण विरघळलेल्या घन पदार्थाचे प्रमाण 212 mg/l ते 1240 mg/l या श्रेणीत होते. एकूण विरघळलेल्या घन पदार्थाची (TDS) कमाल एकाग्रता SW1 वर आढळून आली तर किमान TDS एकाग्रता SW7 वर आढळून आली. सर्व स्थानांसाठी पुढील टीडीएस मूल्य IS 2296-1982 च्या विहित मानकांच्या आत होते. क्लोराईड्स आणि सल्फेटचे प्रमाण अनुक्रमे 6.43 mg/l ते 222.7 mg/l आणि 14.16 mg/l ते 233.8 mg/l पर्यंत होते. IS 2296-1982 च्या विहित मानकांनुसार अंतर्देशीय पृष्ठभागाच्या पाण्यासाठी मापदंड E. म्हणजे - सिंचन, औद्योगिक, थंड करणे, नियंत्रित कचरा विल्हेवाट क्लोराईड आणि सल्फेटची सर्व मूल्ये श्रेणीत होती.

10 किमी अभ्यास क्षेत्रातील बहुतेक भूपृष्ठावरील पाण्याचा वापर सिंचनासाठी केला जातो. त्यामुळे, उपरोक्त अर्थ लावलेल्या परिणामांच्या आधारे असा निष्कर्ष काढला जातो की सर्व ठिकाणचे पृष्ठभागाचे पाणी सिंचनासाठी वापरले जाऊ शकते कारण ते SW4 स्थान वगळता अंतर्देशीय पृष्ठभागाच्या पाण्यासाठी IS 2296-1982 च्या पॅरामीटर E च्या निकषांची पूर्तता करत आहे जेथे pH मूल्य विहित मर्यादेबाहेर आहे.

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

वरील निष्कर्षांचे समर्थन करण्यासाठी SAR मूल्य विचारात घेतले गेले आणि ते 1.11 ते 2.55 च्या श्रेणीत असल्याचे आढळून आले. सर्व ठिकाणांसाठी 3 पेक्षा कमी असलेले SAR मूल्य सूचित करते की पाणी नॉन-सोडिक असल्याने सिंचनासाठी पाणी वापरण्यास कोणतीही अडचण नाही.

तसेच, जस्त, आर्सेनिक, बुध, कॅडमियम आणि शिसे या जड धातूंचे प्रमाण शोधण्याच्या मर्यादितपेक्षा कमी असल्याचे आढळून आले.

शिवाय, पृष्ठभागावरील पाण्यातील नायट्रेटचे प्रमाण 6.87 ते 127.2 mg/l पर्यंत लक्षात घेणे महत्त्वाचे आहे. नायट्रेटची उच्च मूल्ये आणि काही पृष्ठभागावरील पाण्यात फॉस्फेट आणि अमोनियाची उपस्थिती युट्रोफिकेशनला गती देऊ शकते, ज्यामुळे जलीय वनस्पतींच्या वाढीमध्ये नाट्यमय वाढ होते आणि प्रवाहात राहणाऱ्या वनस्पती आणि प्राण्यांच्या प्रकारांमध्ये बदल होतो. आजूबाजूच्या क्रियाकलापांमधून घरगुती सांडपाणी मिसळल्यामुळे दूषित होऊ शकते. शिवाय, अभ्यास क्षेत्राचे काही भाग कृषी कार्यात गुंतलेले आहेत, ज्यामध्ये रासायनिक खतांचा वापर समाविष्ट आहे, जे त्याचे संभाव्य स्रोत देखील असू शकतात.

एकूण कडकपणा 124 ते 650 mg/l दरम्यान असल्याचे दिसून आले. कडकपणाचे कमाल मूल्य SW1 आणि किमान मूल्य SW5 वर नोंदवले गेले. रासायनिक ऑक्सिजन मागणी (COD) आणि जैवरासायनिक ऑक्सिजन मागणी (BOD) मूल्ये 16.13 mg/l ते 56.45 mg/l या श्रेणीत मोजली गेली. आणि अनुक्रमे 6.97 mg/l ते 17.93 mg/l.

मायक्रोबायोलॉजिकल पॅरामीटर्सच्या विश्लेषणातून असे दिसून येते की निवडलेल्या पाणवठ्यांमध्ये एकूण कोलिफॉर्म आणि ई-कोलाई सर्व ठिकाणी उपस्थित आहेत. हे शक्य आहे की सांडपाणी आणि स्ट्रॉम वॉटर ड्रेनेजच्या स्वरूपात अनियंत्रित आणि प्रक्रिया न केलेला घरगुती कचरा सोडल्यामुळे जल संस्था दूषित होत आहेत.

भूजल अभ्यास

वरील परिणाम सूचित करतात की सर्व भूजल नमुन्यांचे pH 7.38 - 7.72 च्या श्रेणीत होते जे पिण्याच्या पाण्यासाठी विहित IS10500:2012 मानकांमध्ये होते.

नायट्रेट एकाग्रता 13.38 mg/l ते 106.32 mg/l च्या श्रेणीत होती. GW 2, GW5 आणि GW8 वगळता इतर सर्व ठिकाणी नायट्रेट एकाग्रता उच्च पातळीचे म्हणजेच 45 mg/l च्या स्वीकार्य श्रेणीपेक्षा जास्त आहे. भूजलातील नायट्रेटची उच्च पातळी कृषी, उद्योग, घरगुती सांडपाणी आणि ज्वलन इंजिनमधून उत्सर्जन यांसारख्या मानववंशजन्य स्रोतांमुळे दूषित झाल्याचे सूचित करते. संदर्भासाठी दुय्यम डेटा संदर्भित करण्यात आला, म्हणजे

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

जल संसाधन मंत्रालय केंद्रीय भूजल बोर्ड 2014 चा अहवाल, ज्याने असा निष्कर्ष काढला की जिल्हातील निरीक्षण केलेल्या विहिरींमधील भूजल गुणवत्ता उच्च नायट्रेट (NO₃) सांद्रतेने प्रभावित होते.

सर्व ठिकाणी लोह एकाग्रता 0.027 mg/l ते 0.059 mg/l च्या श्रेणीत होती जी पिण्याच्या पाण्यासाठी विहित IS10500:2012 मानकांमध्ये होती.

आर्सेनिक, क्रोमियम, शिसे, पारा, निकेल आणि कॅडमियम सारख्या जड धातूंचे प्रमाण शोध मर्यादितपेक्षा कमी होते, जे पिण्याच्या पाण्यासाठी IS: 10500:2012 च्या स्वीकार्य मानकांपेक्षा खूपच कमी आहे.

हे लक्षात येते की सर्व भूजल नमुन्यांचे सूक्ष्मजीवशास्त्रीय विश्लेषण एकूण कोलिफॉर्म आणि ई. कोलायची उपस्थिती दर्शवितात तर पिण्याच्या पाण्यासाठी IS10500:2012 मानकांनुसार ते अनुपस्थित असावे.

उच्च नायट्रेट सांद्रता असलेल्या पाण्याचे सतत सेवन केल्याने लहान मुलांमध्ये मेथेमोग्लोबिनामा होतो, ज्याला ब्लू बेबीज रोग म्हणून ओळखले जाते. पुढे सर्व भूजल नमुन्यांमध्ये एकूण कोलिफॉर्म आणि ई. कोलायची उपस्थिती सूक्ष्मजीवशास्त्रीय दूषितता दर्शवते. त्यामुळे, वरील बाबी लक्षात घेता, सर्व विहिरींचा वापर पिण्यासाठी करायचा असल्यास, प्रथम नायट्रेट सामग्रीचे विश्लेषण केले जावे आणि नायट्रेटचे प्रमाण अनुज्ञेय मर्यादेच्या पलीकडे आढळल्यास, 45 मिग्रॅ/लि. Total coliforms आणि E. Coli च्या उपस्थितीत ते पिण्याव्यतिरिक्त इतर कारणांसाठी वापरले जाऊ शकते. नायट्रेट दूषित होण्यावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी विहिरींना पुरेसे स्वच्छताविषयक संरक्षण प्रदान करण्याची शिफारस केली जाते.

ES-5.4 माती पर्यावरण

अभ्यासाच्या निष्कर्षांवरून असे दिसून आले आहे की अभ्यास क्षेत्रातील मातीचा pH 7.03 ते 8.27 दरम्यान आहे हे जमिनीच्या तटस्थ ते मध्यम अल्कधर्मी स्वरूपाचे सूचक आहे. सर्व ठिकाणी नायट्रोजनचे मूल्य 0.0740 ते 0.2019 mg/kg दरम्यान बदलते. S1 स्थानावर नायट्रोजनची कमाल एकाग्रता दिसून आली, तर S7 स्थानावर किमान एकाग्रता दिसून आली.

फॉस्फेटची एकाग्रता 31.9 ते 183.3 mg/kg दरम्यान असण्याचा अंदाज आहे. सर्वात जास्त एकाग्रता स्थान S7 वर पाहिली जाऊ शकते, तर सर्वात कमी एकाग्रता स्थान S1 वर पाहिली जाऊ शकते.

पोटॅशियमची एकाग्रता 117.35 - 1772 mg/kg दरम्यान असण्याचा अंदाज आहे. सर्वात जास्त एकाग्रता स्थान S6 वर पाहिली जाऊ शकते, तर सर्वात कमी एकाग्रता स्थान S2 वर पाहिली जाऊ शकते.

ES-5.5 जैविक पर्यावरण

IUCN ने नोंदवलेल्या 30 पक्षी प्रजातींचे 24 प्रजातींचे मूल्यांकन सर्वात कमी चिंताजनक आहे आणि 6 प्रजातींचे मूल्यांकन करणे बाकी आहे तर WPA (1972) नुसार 17 प्रजाती अनुसूची-IV आणि 1 प्रजाती शेड्यूल - V म्हणून सूचीबद्ध आहेत आणि बाकी आहेत 12 पक्ष्यांच्या प्रजाती WPA (1972) च्या कोणत्याही अनुसूचीमध्ये सूचीबद्ध नाहीत. IUCN आणि WPA (1972) 9 सस्तन प्राणी आणि 6 सरपटणारे प्राणी, 6 फुलपाखरांच्या प्रजातींचे मूल्यांकन दुय्यम स्त्रोतांकडून ओळखले जाते असे दिसून आले की कोणतीही चिंता कोणत्याही श्रेणीशी संबंधित नाही आणि शेड्यूल - I प्रजाती म्हणून सूचीबद्ध नाही म्हणून संवर्धन संबंधित पैलू अपेक्षित नाहीत

ES-5.6 सामाजिक पर्यावरण

अभ्यासाचे निष्कर्ष असे सूचित करतात की सर्वेक्षण करण्यात आलेली नमुना लोकसंख्या सार्वजनिक संसाधनांच्या सुलभतेच्या बाबतीत समाधानी आहे आणि मे. सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड त्यांना कोणत्याही प्रकारे अडथळा आणणार नाही किंवा प्रभावित करणार नाही. स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी आरोग्य आणि शैक्षणिक सुविधा सुधारण्यासाठी प्रयत्न केले पाहिजेत. त्यामुळे M/s च्या प्रकल्पाकडे लोकांचा दृष्टीकोन असा सारांशित करता येईल. सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड अनुकूल असल्याचे दिसून आले आहे.

a. शैक्षणिक सुविधा:

शैक्षणिक सुविधांसाठी, अभ्यासातील कमाल आणि किमान गुण अनुक्रमे ४ (समाधानी) आणि २ (असंतुष्ट) नोंदवले गेले. जास्तीत जास्त स्कोअर म्हणजेच 250, शैक्षणिक सुविधांसाठी सर्वेक्षणातून मिळविलेले एकूण स्कोअर 139 होते. त्यानंतर, शैक्षणिक सुविधांच्या नमुन्यांमधून समाधानासाठी मिळालेल्या प्रतिसादातून मिळालेली टक्केवारी 55.6% इतकी मोजली गेली.

b. आरोग्य सुविधा:

आरोग्य सुविधांसाठी, अभ्यासातून कमाल आणि किमान गुण अनुक्रमे 4 (समाधानी) आणि 1 (तीव्र असमाधानी) नोंदवले गेले. कमाल स्कोअर म्हणजेच 250 च्या तुलनेत, आरोग्य सुविधांसाठी सर्वेक्षणातून मिळालेला एकूण स्कोअर 140 होता. त्यानंतर, आरोग्य सुविधांसाठीच्या नमुन्यांच्या समाधानाच्या प्रतिसादातून मिळालेली टक्केवारी 56% इतकी मोजली गेली.

c. पाण्याच्या सुविधा:

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

पाण्याच्या सुविधांसाठी अभ्यासातून कमाल आणि किमान गुण अनुक्रमे 4 (समाधानी) आणि 1 (तीव्र असमाधानी) नोंदवले गेले. कमाल स्कोअर म्हणजेच 250 च्या तुलनेत, आरोग्य सुविधांसाठी सर्वेक्षणातून मिळालेला एकूण स्कोअर 130 होता. त्यानंतर, पाणी सुविधांसाठीच्या नमुन्यांच्या समाधानासाठी प्रतिसादातून मिळालेली टक्केवारी 52% इतकी मोजली गेली.

d. वाहतूक सुविधा:

परिवहन सुविधांसाठी अभ्यासातून कमाल आणि किमान गुण अनुक्रमे 4 (समाधानी) आणि 2 (असंतुष्ट) नोंदवले गेले. कमाल स्कोअर म्हणजेच 250 च्या तुलनेत, परिवहन सुविधांसाठी सर्वेक्षणातून मिळालेला एकूण स्कोअर 161 होता. त्यानंतर, वाहतूक सुविधांसाठीच्या नमुन्यांमधून समाधानाच्या प्रतिसादातून मिळालेली टक्केवारी 64.4% इतकी मोजली गेली.

e. स्थानिक संस्था कार्य आणि समर्थन:

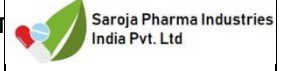
स्थानिक संस्था कार्य आणि समर्थनासाठी अभ्यासातील कमाल आणि किमान गुण अनुक्रमे 4 (समाधानी) आणि 2 (असंतुष्ट) नोंदवले गेले. कमाल स्कोअर म्हणजेच 250 च्या व्यतिरिक्त, स्थानिक संस्था कार्य आणि समर्थनासाठी सर्वेक्षणातून मिळालेला एकूण स्कोअर 175 होता. त्यानंतर, स्थानिक संस्था कार्य आणि समर्थनासाठी नमुन्यांच्या समाधानासाठी प्रतिसादातून मिळालेली टक्केवारी 70% इतकी मोजली गेली.

वरील सामाजिक-आर्थिक अभ्यासाच्या निकालावरून, शैक्षणिक सुविधा, आरोग्य सुविधा, पाणी सुविधा, वाहतूक सुविधा, स्थानिक संस्थांचे कामकाज आणि समर्थन या अभ्यासाच्या मापदंडांसाठी मिळालेली टक्केवारी 55.6, 56, 52, 64.4, 70 आहे. मिळालेल्या समाधानाची किमान टक्केवारी 52% होती म्हणजेच पाण्याच्या सुविधेसाठी आणि मिळवलेली समाधानाची कमाल टक्केवारी 70% होती म्हणजेच स्थानिक संस्था कार्य आणि समर्थनासाठी.

सामाजिक आर्थिक अभ्यासासाठी मिळालेले परिणाम पाहता, M/s. सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेडने त्याचा CER निधी ज्या पॅरामीटर्ससाठी अभ्यासाचा नमुना कमीत कमी समाधानी आहे, म्हणजे पाणी सुविधा आणि शैक्षणिक सुविधा यावर खर्च करण्याची योजना आखली आहे. सामाजिक आर्थिक अभ्यासासाठी मिळालेल्या निकालांच्या अनुषंगाने सीईआर योजना तयार केली गेली आहे आणि या EIA अहवालाच्या धडा 8 आणि 10 मध्ये प्रदान केली गेली आहे.

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

ES-6 प्रभाव आणि शमन उपायांचा अंदाज

शमन उपायांचा सारांश तक्ता ES-2 आणि ES-3 मध्ये सारणीबद्ध स्वरूपात सादर केला आहे.

Table. ES-2: बांधकाम टप्प्यात संभाव्य पर्यावरणीय प्रदूषण आणि शमन उपायांचा आढावा ..

अ) बांधकाम टप्पा				
अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	पैलू गुणधर्म	प्रभाव	प्रस्तावित शमन उपाय
1	हवा गुणवत्ता	सिमेंट/काँक्रीट/स्टोन एग्रीगेट्सच्या हाताळणी आणि वाहतुकीतून धूळ उत्सर्जन.	बांधकाम क्रियाकलाप मुळे धूळ उत्सर्जन सुमारे 1.2 टन/महिना असेल. बांधकाम कार्यामुळे निर्माण होणाऱ्या धुळीच्या प्रदूषणामुळे ५० कामगारांना श्वासोच्छ्वासाचा त्रास होऊ शकतो आणि दीर्घकाळ राहिल्याने फुफ्फुसात बिघाड होऊ शकतो.	<ul style="list-style-type: none">धूळ उत्सर्जन नियंत्रित करण्यासाठी विंड बॅरिकेड निर्माण करणे.सामग्री लोडिंग आणि अनलोडिंगसाठी वाहतूक व्यवस्थापन.सिमेंट धूळ उत्सर्जन टाळण्यासाठी आणि साठे व्यवस्थापित करण्यासाठी कार्यरत साइटवर नियमित पाणी शिंपडणे.
2	ध्वनी गुणवत्ता	कुदळ, फावडे, डबर, ड्रिल, हातोडा, काँक्रीट मिक्सर इत्यादी बांधकाम उपकरणे/यंत्रसामग्रीपासून निर्माण होणारा आवाज. बांधकाम साहित्याची वाहतूक.	उच्च आवाज पातळीमुळे तात्पुरते/कायमस्वरूपी प्रमाणात श्रवणशक्ती प्रभावित होऊ शकते तसेच मानसिक अस्वस्थता, हृदय गती वाढणे, कामगारांच्या कार्यक्षमतेवर परिणाम असे प्रभाव पडू शकतात .	<ul style="list-style-type: none">70 बांधकाम कामगारांना योग्य PPE पुरवले जातील.वाहतूक व्यवस्थापनाची अंमलबजावणी.
3	पाण्याची गुणवत्ता	बांधकाम कार्यासाठी वापरण्यात येणारे पाणी प्रामुख्याने काँक्रीट मिसळणे, शिंपडणे इ.	भूपृष्ठावरील वाहून गेल्यामुळे प्रकल्पाच्या ठिकाणी आणि जवळच्या जलकुंभावरील माती दूषित होते.	<ul style="list-style-type: none">पृष्ठभागावरील पाण्याच्या प्रवाहाचे योग्य व्यवस्थापन लागू केले जाईल.स्ट्रॉम वॉटर ड्रेन प्रदान केले जाईल.3 बायो टॉयलेटच्या नगांची तरतूद

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

अ) बांधकाम टप्पा

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	पैलू गुणधर्म	प्रभाव	प्रस्तावित शमन उपाय
	माती	बांधकाम क्रियाकलापांमुळे मातीची धूप	प्रकल्पाच्या ठिकाणी कामाची अस्वस्थ परिस्थिती.	• धूप होण्याची शक्यता असलेल्या भागात गाळाचे कुंपण आणि/किंवा वाळूच्या पिशव्यांचा वापर.
4	घनकचरा व्यवस्थापन	बांधकाम टप्प्यात घनकचरा व्यवस्थापन	हरित पट्टा विकासासाठी वापरला नाही तर वरच्या जमिनीतील पोषक घटक वाया जातात.	• परिसरामध्ये हरित पट्टा विकास उपक्रमांसाठी उत्खनन केलेल्या मातीचा वापर.
5	सुरक्षा आणि आरोग्य	साइट सुरक्षा	कामाच्या ठिकाणी असुरक्षित परिस्थिती कामाच्या ठिकाणी सुरक्षिततेशी तडजोड करते	• बांधकाम क्षेत्र बॅरिकेडिंग, साईन बोर्ड इ. • कामगारांना मास्क आणि हँड सॅनिटायझरची तरतूद.

Table.ES 3: ऑपरेशनल टप्प्यात संभाव्य पर्यावरणीय प्रदूषण आणि शमन उपायांचा आढावा.

ब) ऑपरेशनल टप्पा

अ.क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	पैलू गुणधर्म	प्रभाव	प्रस्तावित शमन उपाय
1.	हवा गुणवत्ता	बॉयलरचे ऑपरेशन, TFH D.G सेट आणि उत्पादन प्रक्रियेतून वायू उत्सर्जन, कच्चा माल आणि तयार मालाच्या वाहतुकीतून उत्सर्जन. सॉल्व्हेंट्स आणि इतर कच्च्या मालाच्या हाताळणी आणि साठवणुकीमुळे VOC उत्सर्जन निर्माण होते.	ची कमाल वाढीव एकाग्रता ब्रिकेट इंधनासाठी :- PM10 (अनियंत्रित) - 1.55g/s PM10 (नियंत्रित) - 0.0031g/s SO2 (अनियंत्रित) - 0.4 g/s NOx (अनियंत्रित) - 0.12 ग्रॅम/से	1) प्रदूषकांच्या कार्यक्षम प्रसारासाठी 40 मीटर उंचीच्या स्टॅकची स्थापना केली जाईल 2) डस्ट कलेक्टर आणि त्यानंतर बॅग फिल्टर बॉयलर आणि थर्मोपॅकसाठी एपीसीडी म्हणून प्रदान केले जाईल. 3) 250 KVA क्षमतेच्या D.G संचाचा 1 क्रमांक छताच्या पातळीपासून 3.5 मीटर उंचीचा स्टॅक प्रदान केला जाईल. 4) छताच्या पातळीपासून 5 मीटर उंचीच्या स्टॅकसह

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

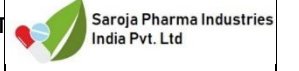
ब) ऑपरेशनल टप्पा

अ.क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	पैलू गुणधर्म	प्रभाव	प्रस्तावित शमन उपाय
			<p>पार्टिक्युलेट मॅटरशी संबंधित आरोग्यावर होणारे परिणाम हे प्रामुख्याने श्वसन, फुफ्फुसाच्या दुखापती आणि फुफ्फुसाचा कर्करोग इत्यादी आहेत. SO₂ आणि NO_x च्या संपर्कात आल्याने मुख्यतः श्वसनाच्या समस्या उद्भवतात. कार्बन मोनॉक्साईड हिमोग्लोबिन कमी करून रक्ताची ऑक्सिजन वाहून नेण्याची क्षमता कमी करते. VOC उत्सर्जनाशी संबंधित आरोग्यावर होणारे परिणाम म्हणजे डोळा, नाक आणि घसा जळजळ होणे, डोकेदुखी, समन्वय कमी होणे आणि मळमळ होणे, यकृत, मूत्रपिंड आणि मध्यवर्ती मज्जासंस्था इ. प्रदीर्घ कालावधीत हवेच्या उत्सर्जनामुळे आजूबाजूच्या वनस्पतींच्या उंचीवर शारीरिकदृष्ट्या (पानांची वृद्धी, बाधित वाढ इ.) परिणाम होऊ शकतो आणि जैविक दृष्ट्या त्यामुळे संपूर्ण सभोवतालच्या</p>	<p>प्रक्रिया उत्सर्जन कमी करण्यासाठी 2 क्रमांक अल्कली स्क्रबर प्रदान केले जातील.</p> <p>5) वाहनांच्या हालचालींमधून धूळ निर्माण होऊ नये म्हणून आवारातील रस्ते काँक्रीटकरण / पक्के केले जातील.</p> <p>6) वाहतुकीसाठी वापरल्या जाणाऱ्या सर्व वाहनांना वैध PUC (नियंत्रणाखालील प्रदूषण) प्रमाणपत्र असेल याची खात्री केली जाईल.</p> <p>7) वाहनांची योग्य सेवा आणि देखभाल केली जाईल. हाच सराव भविष्यातही सुरू ठेवला जाईल.</p> <p>8) सर्व रस्ते आणि मजले यांची नियमित झाडू केली जाईल.</p> <p>9) हरित पट्ट्याच्या विकासामुळे उत्सर्जन पकडण्यास मदत होईल.</p> <p>10) VOC उत्सर्जन नियंत्रित करण्यासाठी कार्बन शोषण प्रणाली लागू केली जाऊ शकते.</p> <p>11) कोणत्याही वेळी हवा उत्सर्जन सांद्रता निर्धारित मानकांपेक्षा जास्त होणार नाही याची खात्री करण्यासाठी उद्योग.</p>

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

ब) ऑपरेशनल टप्पा

अ.क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	पैलू गुणधर्म	प्रभाव	प्रस्तावित शमन उपाय
2.	ध्वनी गुणवत्ता	डीजी संच, बॉयलर, सहाय्यक उपयोगिता आणि वाहतूक क्रियाकलापांचे संचालन.	पर्यावरणावर परिणाम होऊ शकतो. उच्च आवाज पातळीमुळे तात्पुरते/कायमस्वरूपी प्रमाणात श्रवणशक्ती प्रभावित होऊ शकते तसेच मानसिक अस्वस्थता, हृदय गती वाढणे, कामगारांच्या कार्यक्षमतेवर परिणाम असे प्रभाव पडू शकतात .तसेच नियमितपणे उच्च पातळीच्या आवाजाच्या प्रदर्शनामुळे कामगारांना टिनिटस होण्याचा धोका निर्माण होऊ शकतो .	1. ऑपरेशन दरम्यान आवाज पातळी कमी करण्यासाठी D.G सेटला ध्वनिक संलग्नक प्रदान केले जाईल. 2. बॉयलर आणि थर्मोपॅक एका मर्यादित जागेत ठेवला जाईल उदा. बॉयलर हाऊस जेथे आजूबाजूच्या भिंती आवाजाच्या प्रसारासाठी अडथळा म्हणून काम करतात. 3. उच्च तीव्रतेच्या आवाज निर्माण करणाऱ्या उपकरणांचे अलगीकरण. 4. योग्य वाहतूक व्यवस्थापन राबविण्यात येणार आहे. 5. कंपनीच्या आवारात विकसित केलेला हरित पट्टा आवाजाच्या अडथळ्याचे काम करेल. 6. कामगारांना योग्य पीपीई पुरविले जाईल.
3.	पाण्याची गुणवत्ता	1. उत्पादन प्रक्रिया आणि स्क्रबर ऑपरेशन्समधून निघणारा सांडपाणी.	सांडपाणी अंदाधुंदपणे सोडणे/विसर्जन केल्याने आजूबाजूचा पृष्ठभाग आणि भूजल आणि तेथील एकूण पर्यावरण आणि कृषी उत्पादकतेवर	1. युनिट झिरो लिक्विड डिस्चार्ज म्हणून चालवले जाईल. 2. प्रक्रिया, स्क्रबर, वॉशिंगमधील एचसीओडी/एचटीडीएस

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

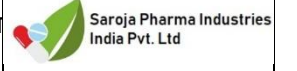
ब) ऑपरेशनल टप्पा

अ.क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	पैलू गुणधर्म	प्रभाव	प्रस्तावित शमन उपाय
		२. बॉयलर आणि कुलिंग टॉवरमधून पाणी खाली उडवा. ३.डोमेस्टिक सांडपाणी	परिणाम होऊन ते दूषित होऊ शकते.	वाहून जाणारा प्रवाह म्हणजे 36 सीएमडी स्ट्रिपर आणि त्यानंतर एमईई आणि एटीएफडीच्या अधीन असेल. 3. बॉयलर ब्लोडाऊन (5 CMD) आणि कुलिंग टॉवर ब्लोडाऊन (20 CMD) मधील एलसीओडी/एलटीडीएस सांडपाणी MEE कंडेन्सेटसह प्राथमिक, दुय्यम आणि तृतीयक उपचारांसह पूर्ण ETP मध्ये उपचार केले जाईल. 4. घरगुती सांडपाणी (4 CMD) MBBR उपचाराने STP मध्ये उपचार केले जाईल. 5. ETP मधून प्रक्रिया केलेल्या सांडपाण्यावर पुढे RO उपचार केले जातील. अणुभट्टी धुणे, स्क्रबर, बॉयलर आणि कुलिंग टॉवर मेकअपमध्ये आरओ पर्मीटचा वापर केला जाईल. RO रिजेक्ट पुढील उपचारांसाठी MEE कडे परत पाठवले जाईल. 6. प्रक्रिया केलेल्या सांडपाण्याच्या 3.8 सीएमडीसह सुमारे 50.4 CMD प्रक्रिया केलेले पाणी साइटवर पुन्हा वापरले जाईल

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

ब) ऑपरेशनल टप्पा

अ.क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	पैलू गुणधर्म	प्रभाव	प्रस्तावित शमन उपाय
4.	घनकचरा व्यवस्थापन घातक कचरा	1. प्रक्रिया अवशेष 2. रिकामी कंटेनर/बॅरेल्स/ लाइनर 3. सांडपाणी शुद्धीकरण युनिट मधील घन कचरा 4. ATFD अवशेष 5. वापरलेले तेल 6. ऊर्ध्वपातन अवशेष 7. स्पेंट सॉल्व्हेंट 8. कार्बन 9. उत्प्रेरक 10. 30% हायड्रोक्लोरिक आम्ल 11. NaHCO ₃ 12. कालबाह्य झालेले उत्पादन 13. ऑफ स्पेसिफिकेशन उत्पादन	अशास्त्रीय पद्धतीने हाताळणी आणि विल्हेवाट लावल्याने आजूबाजूची माती, पाण्याचे स्त्रोत आणि तेथील इतर पर्यावरणीय घटक आणीत कामगारांच्या आरोग्यावर त्वचेची ऍलर्जी / पुरळ / भाजणे असे परिणाम होऊ शकतात.	1. धोकादायक कचऱ्याची विल्हेवाट लावण्यासाठी CHWTSDF चे सदस्यत्व प्राप्त केले जाईल. 2. पुनर्वापर करता येण्याजोगा / पुनर्प्राप्त करण्यायोग्य कचरा अधिकृत विक्रेत्यांकडे विल्हेवाट लावला जाईल. 3. उर्वरित कचऱ्याची विल्हेवाट लावण्यासाठी सह-प्रोसेसर किंवा CHWTSDF सुविधेकडे टाकण्यात येईल.
5	घनकचरा व्यवस्थापन - धोकादायक नसलेला कचरा	सामान्य भंगार (पॉलीथिन पिशव्या, रिकामे कंटेनर, काचेचा कचरा, लाकूड कचरा, धातूचा कचरा, कार्यालयीन कचरा आणि प्लास्टिकच्या पिशव्या).	अव्यवस्थित हाताळणी आणि साठवणुकीमुळे कंपनीच्या आवारात अपुरी मोकळी जागा होऊ शकते आणि त्यामुळे उंदीर प्रजनन होऊ शकते.	1. प्लांटमध्ये भंगार साहित्यासाठी नियुक्त क्षेत्र प्रदान केले जाईल. 2. नोंदणीकृत भंगार विक्रेत्यांमार्फत सामान्य भंगार साहित्याचा पुनर्वापर केला जाईल. 3. दैनंदिन घरातील कचरा आणि अन्न कचऱ्याची महापालिकेच्या कचरा व्यवस्थापन सुविधेद्वारे विल्हेवाट लावली जाईल.

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

ब) ऑपरेशनल टप्पा

अ.क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	पैलू गुणधर्म	प्रभाव	प्रस्तावित शमन उपाय
		2. ब्रिकेट राख		4. हरित पट्टा विकासासाठी एसटीपी गाळ खत म्हणून वापरला जाईल.

ES-7 जोखीम मूल्यांकन अभ्यास

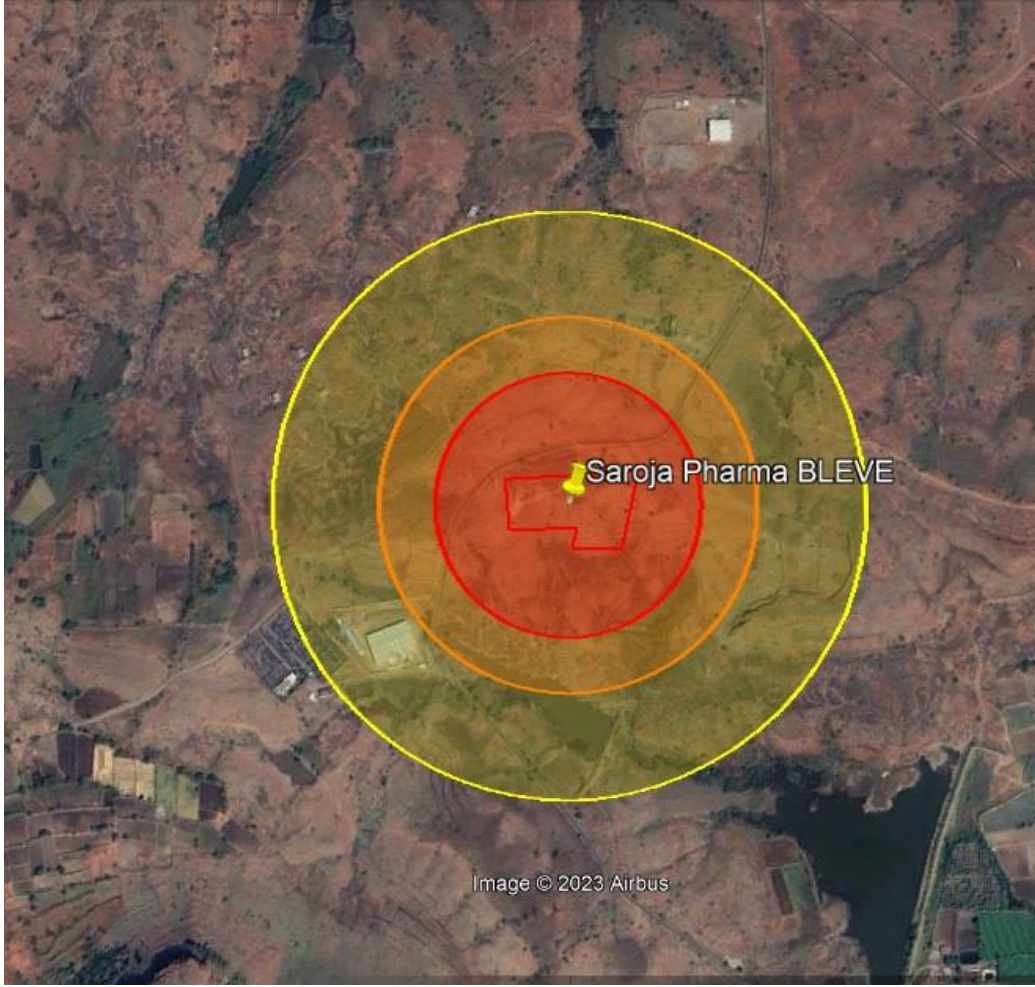
अलोहा -

सॉफ्टवेअर आउटपुटद्वारे ओळखल्या गेलेल्या असुरक्षित अंतरांच्या आधारावर, कारखान्यासाठी MCLS (जास्तीत जास्त विश्वासार्ह नुकसान परिस्थिती) N- Proponal साठी सुमारे 433 मीटर आहे. रसायन टाकीतील छिद्रातून होणारी गळती ही बिघाड मानली गेली , तर कमाल असुरक्षित अंतर प्रदान करणारी परिस्थिती BLEVE साठी म्हणजेच टाकीचा स्फोट होऊन त्यातील रसायन जळून जातील अशी असेल. परिमाणवाचक जोखीम मूल्यांकनाद्वारे परिणामाचे मूल्यांकन करण्यासाठी विचारात CPR18 E वरून घेण्यात आली. उक्त परिस्थितीच्या घटनेची संभाव्यता $5 \times 10^{-6} y^{-1}$ आहे, जी खूपच कमी आहे. .

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

आकृती IS 3: N- Propanol साठी कमाल विश्वासाई नुकसान परिस्थिती (MCLS)

धोका क्षेत्र	चिंतेची पातळी	रिसेटर्स	परिणाम
लाल - 194 मी	10.0 kW/(sq m)	कारखाना परिसर, खेडेगाव रस्ता आणि नापीक जमीन ज्यामध्ये मानवी वस्ती नाही किंवा इतर औद्योगिक युनिट्सची उपस्थिती नाही.	60 सेकंदांच्या आत संभाव्य प्राणघातक
नारंगी - 276 मी	5.0 kW/(sq m)	मानवी वस्ती किंवा इतर औद्योगिक घटक नसलेली गाव रस्ता आणि नापीक जमीन.	60 सेकंदात त्वचेची आंशिक जाडी जळते
पिवळा - 433 मी	2.0 kW/(sq m)	खापराळे सबस्टेशन, गाव रस्ता आणि ओसाड जमीन नसलेली मानवी वस्ती किंवा इतर औद्योगिक घटकांची उपस्थिती.	60 सेकंदांच्या आत वेदना

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

DOW निर्देशांक

DOW इंडेक्स हा ड्रममध्ये जास्त प्रमाणात साठवलेल्या ज्वलनशील सामग्रीसाठी केले गेले आहे. $N(f) = 3$ आणि 4 असलेल्या स्टोरेजमधील रसायनांसाठी DOW निर्देशांक मोजला आहे. DOW निर्देशांकासाठी विचारात घेतलेली रसायने आणि त्यांची मात्रा सारणीबद्ध केली आहे. त्यानुसार, DOW इंडेक्स जाणून घेताना सर्वात कमी फ्लॅश पॉईंट असेलेले डायथिल अमाईन रसायन विचारात घेतले गेले. डाऊ फायर आणि एक्सप्लोशन इंडेक्सची गणना दिली आहे आणि गणनेवरून असे दिसून येते की स्टोरेजमध्ये 100 चा डाऊ इंडेक्स असेल जो मध्यंतरी धोका दर्शवतो. DOW निर्देशांकाने ओळखलेल्या असुरक्षित अंतरांवर आधारित, कच्च्या मालाच्या साठवण क्षेत्रापासून एक्सपोजरची त्रिज्या सुमारे 25 मीटर आहे आणि एक्सपोजरचे क्षेत्रफळ सुमारे 1962 चौ. मी असेल.

Monds निर्देशांक

साइटवर संग्रहित करण्यासाठी प्रस्तावित कच्चा माल काही प्रमाणात विषारी आहे. त्यामुळे दररोज कच्चा माल हाताळणाऱ्या कामगारांच्या सुरक्षेची खात्री करण्यासाठी कंपनीद्वारे योग्य मानक कार्यप्रणाली स्थापित केल्या जातील. काही निवडक विषारी रसायनांसाठी मॉन्ड्स इंडेक्स वापरून विषारीपणाची गणना करण्यात आली. 1.5 मेट्रिक टन पेक्षा जास्त साठवण क्षमता असलेल्या आणि गंभीर विनिर्दिष्ट एक्सपोजर मर्यादा असलेल्या कच्च्या मालासाठी मॉन्ड्स इंडेक्स केले गेले आहे.

मॉन्डच्या निर्देशांकानुसार सोडियम हायड्रॉक्साईड, हायड्रोक्लोरिक ऍसिड, फॉस्फोरस ट्रायक्लोराईड, क्लोरीन गॅस, मिथाइल क्लोरोफॉर्मेट, हायड्रोजन सायनामाईड, थायोनिल क्लोराईड, हायड्रोजन पेरोक्साईडसाठी मोजलेली विषारीता मध्यम प्रमाणात धोक्याची पातळी दर्शवते.

ES-8 आपत्ती व्यवस्थापन योजना

प्रस्तावित उत्पादन क्रियाकलाप लक्षात घेता, ऑनसाइट आणि ऑफसाइट आपत्कालीन योजना या महत्त्वाच्या योजना तयार करण्यात आल्या आहेत. ऑपरेशनल टप्प्यात, संपूर्ण प्रकल्प क्रियाकलापांमुळे कोणत्याही आपत्कालीन परिस्थितीच्या बाबतीत घ्यायच्या सुरक्षिततेच्या खबरदारीबद्दल आजूबाजूच्या लोकांना जागरूक केले जाईल. ऑन-साइट आपत्ती व्यवस्थापन योजना आणि ऑफ-साइट आपत्कालीन व्यवस्थापन योजना, आदेश संप्रेषण आणि नियंत्रणे स्थापित आणि देखरेख केली जातील. कोणत्याही आपत्ती परिस्थितीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी आपत्कालीन प्रतिसाद, प्रतिसाद संस्था, प्रतिसाद योजना, मटेरियल सेफ्टी डेटा शीट्स (MSDS), कमांड आणि कंट्रोल, क्षमता, वाहतूक, वैद्यकीय सुविधा, शमन

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

उपाय, प्रशिक्षण, शिक्षण, जनजागृती आपत्कालीन योजना पुनरावलोकन इत्यादी पुरेशा तरतुदी. उपलब्ध करून दिली जाईल.

ES-9 कॉर्पोरेट पर्यावरण जबाबदारी अंतर्गत उपक्रम

MoEF आणि CC द्वारे सादर केलेल्या दिनांक 1 मे 2018 रोजीच्या O.M क्रमांक F. - 22-65/2017-IA.III नुसार मे. सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड ने गरजेवर आधारित CER उपक्रमांच्या अंमलबजावणीसाठी प्रकल्प खर्चाच्या 2.0% वाटप करावे. प्रकल्पासाठी प्रस्तावित भांडवली गुंतवणूक INR 23 कोटी आहे, अशा प्रकारे INR 46 लाख. 5 वर्षांच्या कालावधीसाठी गरज आधारित CER उपक्रमांच्या अंमलबजावणीसाठी वाटप केले जाईल.

Table.ES-5: CER क्रियाकलापांची यादी

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

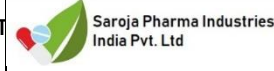

प्रकल्पाची किंमत	CER क्रियाकलाप बजेट	अंमलबजावणीचे वर्ष	रक्कम	क्रियाकलाप	खर्च अंदाज	
					तपशील	रक्कम
23,00,00,000	46,00,000	2024	20,00,000/-	हर्सुले गावातील ५ शेतकऱ्यांच्या शेत जमिनी मध्ये गावातील शेतीला चालना देण्यासाठी विहिरी खोदून देणे	तपशील	रक्कम
					5 विहीर खोदणे	20,00,000/-
		2025	3,00,000/-	सित्रर तालका येथील पाठे गावातील ग्रामपंचायत कार्यालयात रेन वॉटर हार्वेस्टिंग यंत्रणा उपलब्ध करून देणे.	तपशील	रक्कम
					टाकी आणि फिल्टर	1,00,000/-
					पाईपिंग आणि स्थापना	1,00,000/-
					भूमिगत पुनर्भरण खड्डा	1,00,000/-
		2026	5,40,000/-	जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा, हरसुळे, सित्रर साठी जलशुद्धीकरण यंत्रणा उपलब्ध करून देणे	तपशील	रक्कम

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

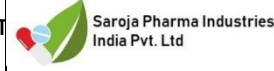

					1 पाणी शुद्धीकरण यंत्रणा	30,000/-
					फिटिंग आणि इंस्टॉलेशन शुल्क	5,000/-
					वाहतूक	5,000/-
					जिल्हा परिषद शाळेसाठी सीमा भिंत बांधणे.	5,00,000/-
					तपशील	रक्कम
		2027	5,60,000/-	हर्सुले गावात सुमारे 20 नग सौर पथ दिवे उपलब्ध करून देणे.	सौर पथदिवे	4,00,000/-
					फिटिंग आणि इंस्टॉलेशन शुल्क	1,60,000/-

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

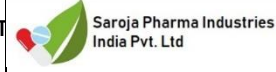

					तपशील	रक्कम
					4 ईसीजी मशीन पुरवणे	1,20,000/-
		2028	20,00,000/-	प्राथमिक आरोग्य केंद्र पांढुर्ली येथे सुविधा उपलब्ध करून देणे.	रेन वॉटर हार्वेस्टिंग सिस्टम फिटिंग आणि इंस्टॉलेशन शुल्कासह	3,00,000/-
					फिटिंग आणि इंस्टॉलेशन शुल्कासह सौर स्ट्रीट लाइट 10 नग.	2,80,000/-
					जिल्हा परिषद	5,00,000/-

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

					शाळेसाठी सीमा भिंत बांधणे.	
--	--	--	--	--	----------------------------------	--

	<p>सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.</p>	 <p>Saroja Pharma Industries India Pvt. Ltd</p>
---	---	--

ES-10 व्यावसायिक आरोग्य उपाय

व्यावसायिक आरोग्य वातावरणाचा उद्देश कंपनीच्या कर्मचाऱ्यांना सुरक्षित कामाचे वातावरण प्रदान करणे आहे. चांगले व्यावसायिक आरोग्य व्यवस्थापन कामगारांची शारीरिक स्थिती निरोगी ठेवते किंवा कामाच्या वातावरणात बिघडत नाही ज्यामुळे कामगार शारीरिक आणि मानसिकदृष्ट्या निरोगी राहतो. त्याचा परिणाम खालील प्रमाणे होतो

- उच्च उत्पादकता
- सुधारित कामाची कार्यक्षमता
- कामाचे समाधान
- कर्मचाऱ्यांवर कमी वैद्यकीय खर्च ज्यामुळे आवर्ती खर्च कमी होतो.

कंपनीने प्रकल्पाच्या आजूबाजूच्या भागातील वायू प्रदूषण, जलप्रदूषण आणि मातीचा न्हास रोखण्यासाठी सर्व आवश्यक नियंत्रण उपाय योजले आहेत. प्रदूषण नियंत्रणाचे सर्व उपाय योजलेले असल्याने. किरकोळ अपघात, आवाज, खराब वायुवीजन आणि आकस्मिक रासायनिक एक्सपोजर हे उत्पादन क्रियाकलापांमधून केवळ संभाव्य व्यावसायिक आरोग्य धोके आहेत. त्याच्या प्रतिबंधासाठी, कंपनी ऑपरेटर आणि कामगारांना सुरक्षा नियम, प्रक्रिया आणि प्रतिबंधात्मक उपाय आणि कर्मचारी संरक्षणात्मक उपाय वापरण्यासाठी शिक्षित करेल.

कंपनीने वैयक्तिक संरक्षणात्मक उपकरणे (पीपीई) खरेदीसाठी रु.5,00,000/- आणि रु. व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा उपायांचा एक भाग म्हणून 100 मनुष्यबळासाठी वार्षिक वैद्यकीय, आरोग्य तपासणी आणि कामगारांच्या इतर व्यावसायिक सुरक्षा संबंधित बाबींसाठी आवर्ती खर्च म्हणून 3,00,000/- प्रतिवर्ष.

ES -11 पोस्ट प्रोजेक्ट मॉनिटरिंग प्लॅन

पर्यावरणीय मापदंडांचे निरीक्षण MoEF&CC/CPCB/MPCB द्वारे प्रदान केलेल्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार केले जाईल. अनुसरण केलेली पद्धत शिफारस / मानक पद्धत MoEF&CC/CPCB द्वारे मंजूर/शिफारस केली जाईल. खालील तक्ता पर्यावरण निरीक्षण कार्यक्रमाकडे पाहण्याचा दृष्टिकोन स्पष्ट करतो.

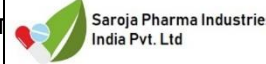

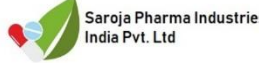
	<p>सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.</p>	
---	---	---

Table. ES-6: पर्यावरण निरीक्षण कार्यक्रम

अ. क्र.	क्रियाकलाप / क्षेत्र	प्रदूषक	प्रदूषक वैशिष्ट्ये	वारंवारता	कालावधी	नमुन्यांची संख्या (प्रति तिमाही)	प्रति नमुना खर्च	प्रति नमुना विश्लेषण शुल्क	अंदाजे खर्च (तिमाही)	अंदाजे खर्च (वार्षिक)
ऑपरेशन फेज										
1.	सभोवतालची हवा	वायु उत्सर्जन	वातावरणीय हवेत CO, SO ₂ , NOX, PM ₁₀ , PM _{2.5} इत्यादी	नियतकालिक	त्रैमासिक	3	5000	30000	95000	380000
2.	डीजी सेट आणि बॉयलर, थर्मोपॅक, पायरोलायझरचा स्टॅक	वायु उत्सर्जन	CO, SO ₂ , NOX, SPM बॉयलर थर्मोपॅक, Pyrolizer, TPM, SO ₂ DG स्टॅकमधून	नियतकालिक	त्रैमासिक	2	5000	6000	17000	68000
3.	युटिलिटी एरिया, ईटीपी, कामाचे ठिकाण, डीजी सेट	आवाज	आवाज पातळी dB (A)	नियतकालिक	त्रैमासिक	4	5000	1000	9000	36000

	<p>सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.</p>	
---	---	---

4.	सांडपाणी प्रक्रिया संयंत्र	सर्व पॅरामीटर्स	pH., O & G, TDS, TSS, COD, BOD. प्रकल्पासाठी विशिष्ट जड धातू आणि सेंद्रिय संयुगे	नियतकालिक	मासिक	4	5000	12000	53000	636000
5.	घातक कचरा	ईटीपी स्लज, डिस्टिलेशन रेसिड्यू इ.	एच.डब्ल्यू. वैशिष्ट्ये	CHWTSDF नुसार	वार्षिक	5	5000	10000	55000	55000
6.	कामाची जागा	वायु प्रदूषक आणि धातू	प्रकल्पासाठी विशिष्ट सभोवतालच्या हवेतील अस्थिर सेंद्रिय संयुगे आणि जड धातू	नियतकालिक	त्रैमासिक	3	5000	6000	23000	92000
7.	सहा-मासिक अनुपालनाचे निरीक्षण	--	--	--	सहा-मासिक	--	--	--	--	2,00,000
एकूण									252000	1467000
म्हणून, पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेत INR 15,00,000 चे अर्थसंकल्पीय नेमून दिले आहे.										

निरीक्षण MoEF आणि NABL मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळेद्वारे केले जाईल.

	<p>सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.</p>	 <p>Saroja Pharma Industries India Pvt. Ltd</p>
---	---	--

ES - 12 EMP खर्च आणि अर्थसंकल्पीय वाटप

कंपनीची प्रस्तावित भांडवली गुंतवणूक INR 23 कोटी असेल. आणि EMP (ऑपरेशन फेज) साठी प्रस्तावित भांडवली गुंतवणूक INR 576.5 लाख आणि आवर्ती खर्च INR 208.5 लाख/वर्ष आहे.

पर्यावरण व्यवस्थापनासाठी खर्चाचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे:

Table. ES-7: पर्यावरण व्यवस्थापनासाठी खर्चाचा तपशील

अ. क्र.	पॅरामीटर्स	वर्णन	भांडवली किंमत (लाखांमध्ये)	आवर्ती खर्च (लाख/वर्षात)
1	वायू प्रदूषण नियंत्रण	<ul style="list-style-type: none"> स्टीम बॉयलर, थर्मिक फ्लुइड हीटर, थर्मिक फ्लुइड हीटरच्या स्टॅकसाठी धूळ कलेक्टर फॉलो बॅग फिल्टरची स्थापना आणि देखभाल 2 नगांची स्थापना आणि देखभाल. स्क्रबर्स आणि त्याचे स्टॅक. ऑनलाइन उत्सर्जन निरीक्षण प्रणालीची स्थापना आणि देखभाल. 	150	20
2	जल प्रदूषण नियंत्रण	<ul style="list-style-type: none"> सांडपाणी स्ट्रिपर, MEE मधून ATFD, प्राथमिक, दुय्यम आणि तृतीयक उपचारांसह पूर्ण ETP आणि त्यानंतर R.O उपचाराद्वारे पुनर्वापर केले जाईल. रिसायकल केलेले पाणी कुलिंग टॉवरच्या मेक-अपसाठी वापरले जाईल. सांडपाणी निरीक्षण प्रणाली स्थापित केली जाईल. 	350	75
3	ध्वनी प्रदूषण नियंत्रण	डीजी संचांना ध्वनिक संलग्नक आणि आवाज	5	2

सरोजा फार्मा इंडस्ट्रीज इंडिया प्रा. लि. कंपनीद्वारे प्रस्तावित औषधे आणि त्यांच्या इंटरमीडिएट उत्पादन युनिटच्या स्थापनेसाठी बनविण्यात आलेल्या पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अहवालाचा कार्यकारी सारांश.

		निर्माण करणाऱ्या उपकरणांसाठी नियंत्रण उपाय.		
4	व्यावसायिक आरोग्य	कर्मचाऱ्यांना पीपीई आणि कर्मचाऱ्यांची आरोग्य तपासणी	5	3
5	हरित पट्टा विकास	हरित पट्ट्याचा विकास आणि देखभाल.	10.5	4.0
6	रेन वॉटर हार्वेस्टिंग	30 KL क्षमता स्टोरेजसह रेन वॉटर हार्वेस्टिंग संकलन प्रणालीची स्थापना	8	1
7	पर्यावरण निरीक्षण आणि व्यवस्थापन	एअर मॉनिटरिंग, सभोवतालची हवा, आवाज, स्टॅक ईटीपी इनलेट आणि आउटलेटसाठी कामाच्या ठिकाणी निरीक्षण करणे.	15	25
8	इंधन आणि ऊर्जा संवर्धन	रूफटॉप सोलर हार्वेस्टिंग सिस्टमची स्थापना आणि देखभाल. सौर पथदिवे बसवणे आणि त्यांची देखभाल करणे.	25	2.5
9	घनकचरा व्यवस्थापन	घनकचरा साठविण्यासाठी साठवण क्षेत्रासाठी स्वतंत्र जागा उपलब्ध करून देणे. घनकचरा साठवणुकीच्या पिशव्या, कंटेनर खरेदी करणे आणि त्याची विल्हेवाट लावणे.	3	1
10	घातक कचरा व्यवस्थापन	धोकादायक कचऱ्याचे योग्य पृथक्करण आणि साठवण करण्यासाठी स्वतंत्र स्टोरेज प्रदान करणे. घनकचरा साठवण पिशव्या, कंटेनर खरेदी करणे आणि घातक कचऱ्याची विल्हेवाट लावणे	5	75
एकूण			576.5	208.5